

USNESENÍ

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Ing. Petra Šuránka a soudců Mgr. Miroslava Makajeva a Mgr. Martiny Kotouček Mikoláškové ve věci

žalobkyně: **L. Š.**
bytem X

proti
žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**
sídlem Zborovská 11, Praha

o **žalobě na ochranu proti nezákonnému zásahu** žalovaného
takto:

I. Žaloba se odmítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu třetího zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhá vyslovení nezákonnosti zásahu, který spočívá v tom, že žalovaný odmítl povolit přezkum zjevně nezákonných rozhodnutí Městského úřadu v Neratovicích ze dne 20. 9. 2022, č. j. MěÚN/087171/2022, kterým měl být žalobkyni zadržen řidičský průkaz, a ze dne 22. 9. 2022, č. j. MěÚN/088206/2022, kterým byla žalobkyně uznána vinnou za spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění zákona č. 261/2021 Sb., ačkoliv k tomu byl povinen ve smyslu § 94 odst. 1 věty první zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Žalobkyně se dále domáhala toho, aby soud uložil žalovanému, aby o podání žalobkyně ze dne 4. 8. 2023 znovu jednal a rozhodl. Tvrdila, že její námítky byly natolik konkrétní, odůvodněné a závažné, že žalovaný měl přezkum obou rozhodnutí Městského úřadu v Neratovicích povolit, což neučinil, a dopustil se tak nezákonnosti, kterou deklaroval materiálně aktem ze dne 25. 8. 2023, č. j. 104627/2023/KUSK/OSŽPS/ZAM (dále též jen „sdělení“).
2. Soud předně uvádí, že žalobkyně svou žalobu označila jako žalobu proti správnímu aktu žalovaného ze dne 25. 8. 2023, č. j. 104627/2023/KUSK/OSŽPS/ZAM, avšak text petitu a citovaná ustanovení soudního řádu správního odpovídaly spíše žalobě proti nezákonnému zásahu. Soud přesto tento rozpor neodstraňoval, neboť žaloba by byla v obou případech nepřípustná.
3. Podle § 82 s. ř. s. každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.

4. Podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s., nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže návrh je podle tohoto zákona nepřipustný.
5. Žalobkyně spatřovala nezákonný zásah v jednání žalovaného, který neshledal důvody k zahájení přezkumného řízení ve věci (dle jejího mínění) nezákonných rozhodnutí Městského úřadu v Neratovicích a svým sdělením „odmítl povolit přezkum“ ve smyslu § 94 a násl. správního řádu. Žalovaný uvedeným sdělením reagoval na podání žalobkyně ze dne 9. 8. 2023 a 10. 8. 2023, kterými napadala zákonnost obou rozhodnutí Městského úřadu v Neratovicích, tedy příkazu ze dne 22. 9. 2022, č. j. MěÚN/088206/2022, a rozhodnutí ze dne 20. 9. 2022, č. j. MěÚN/087171/2022.
6. Soud k tomu předně uvádí, že v případě přezkumného řízení se jedná o řízení, ve kterém správní orgán z moci úřední přezkoumává pravomocné rozhodnutí v případě, kdy lze důvodně pochybovat o tom, že rozhodnutí je v souladu s právními předpisy (§ 94 odst. 1 správního řádu). Obecně platí, že přezkumné řízení je zahajováno pouze z moci úřední, k čemuž může být dán podnět, nejedná se však o návrh na zahájení řízení. V případě podání takového podnětu má správní orgán povinnost, jestliže neshledá důvody k zahájení přezkumného řízení, tuto skutečnost sdělit podateli v pořádkové lhůtě 30 dnů, včetně uvedení důvodů. Co se však týče povahy samotného vyrozumění (sdělení) o nezahájení přezkumného řízení, je vyrozumění pouhým sdělením úřadu, nikoli rozhodnutím, jak již z povahy věci vyplývá (k tomu viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 5. 2008, č. j. 9 Ans 1/2008-135).
7. Otázkou soudního přezkumu sdělení o nezahájení přezkumného řízení vydaného dle § 94 odst. 1 správního řádu se zabývaly i soudy ve své judikatuře. Například Krajský soud v Ostravě v rozsudku ze dne 28. 7. 2022, č. j. 25 A 94/2022-7, uvedl, že vzhledem ke skutečnosti, že v případě přezkumného řízení se jedná o prostředek dozorců, nikoliv opravný, není na jeho zahájení nebo vydání rozhodnutí v tomto řízení právní nárok. Přezkumné řízení slouží k ochraně objektivního práva, nikoliv k ochraně subjektivních práv. Právní věta citovaného rozsudku pak přímo zní: *„Protože je přezkumné řízení dle § 94 a násl. správního řádu projevem dozorcůho práva, sledujícího ochranu objektivního práva a nikoli ochranu subjektivních veřejných práv, jeho nezahájením nemůže být vůbec dotčena právní sféra soukromých osob, a nelze se zahájení přezkumného řízení domáhat jakýmkoli žalobním typem dle soudního řádu správního.“* Obdobně se vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 26. 3. 2021, č. j. 6 As 108/2019-39, ve kterém uvedl, že *„druhý komplex podmínek je projevem zásady subsidiarity zásahové žaloby. Nesmí totiž existovat žádné jiné správní řízení ani žádný jiný moment, kdy osoba v minulosti mohla nebo teprve v budoucnu bude moci chránit své subjektivní hmotné právo v rámci veřejné správy nebo žalobou před správním soudem (buď jako účastník správního řízení, nebo jako osoba, která sice dle zákona nebyla účastníkem řízení, ovšem proti rozhodnutí má právo podat žalobu podle § 65 odst. 1 s. ř. s.). Je nerozhodné, zda takovou ochranu využila. Tato podmínka proto vylučuje, aby zásahovou žalobu úspěšně podala osoba, která např. nevyužila (nebo sice využila, ale bez úspěchu) opravné prostředky k ochraně svého subjektivního práva, případně soudní ochranu proti rozhodnutí, které z takového řízení vzešlo. Nic se tedy nemění např. na judikatuře, která nepřipouští soudní ochranu proti nezahájení přezkumného řízení. Přezkumné řízení slouží výlučně ochraně zákonnosti, k ochraně subjektivního práva mají adresáti správního rozhodnutí k dispozici opravné prostředky, případně – pokud nebyli ve výjimečných případech dle zákona účastníky správního řízení – mohou proti rozhodnutí podat žalobu podle § 65 odst. 1 s. ř. s.“*

8. V projednávaném případě se žalobkyně rovněž domáhá určení, že se v případě sdělení žalovaného o neshledání důvodů k zahájení přezkumného řízení jedná o nezákonný zásah. Soud se však nemá důvodu odchýlit od výše uvedených závěrů správních soudů. Sdělení žalovaného tak nepředstavuje nezákonný zásah ve smyslu § 82 s. ř. s., proti němuž by bylo možné se bránit zásahovou žalobou, neboť nijak nezasahuje do právních poměrů žalobkyně a nemění existující právní a skutkový stav věci. Soud proto žalobu na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. odmítl.
9. Soud doplňuje, že ani v případě, že by se žalobkyně svým návrhem ve skutečnosti domáhala zrušení sdělení žalovaného ze dne 25. 8. 2023, č. j. 104627/2023/KUSK/OSŽPS/ZAM, nejednalo by se o přípustný návrh, resp. přípustnou žalobu proti rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 65 a násl. s. ř. s. Výše uvedené judikatorní závěry správních soudů lze vztáhnout i na žalobu proti tomuto sdělení. V případě oznámení o nezahájení přezkumného řízení podle § 94 správního řádu se jedná o pouhé sdělení, nikoliv o rozhodnutí, tedy úkon správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují práva nebo povinnosti žalobce. Sdělení o vyřízení podnětu dle § 94 odst. 1 správního řádu tedy nemá povahu rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s., neboť samo o sobě nepředstavuje přímý zásah do práv či povinností žalobce (k tomu viz již citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 7 As 55/2007-71). Podle § 70 písm. a) s. ř. s. jsou ze soudního přezkoumání vyloučeny úkony správního orgánu, které nejsou rozhodnutími. Žaloba proti sdělení je proto též nepřípustná a soud by ji odmítl.
10. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud na základě § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něž nemá právo na náhradu nákladů řízení žádný z účastníků, byla-li žaloba odmítnuta (výrok II).

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Praha 28. listopadu 2023

Mgr. Ing. Petr Šuránek, v. r.
předseda senátu